

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
ABECADŁO PLASTYCZNE I JEGO ELEMENTY					
Plastyka a najbliższe otoczenie	<ul style="list-style-type: none"> • elementy plastyczne otoczenia • rola plastyki w tworzeniu jakości otoczenia • pojęcie estetyki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa nauczająca • praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym • praca w terenie: obserwacja i analiza otoczenia z wyszczególnieniem plastycznych elementów znajdujących się w przestrzeni • metaplan („Co można zrobić, aby nasze otoczenie było przyjemne?”) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy plastyczne kształtujące otoczenie • określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady otoczenia estetycznego i uzasadnia swój wybór • planuje zmiany w celu estetyzacji otoczenia 	2.1 2.2
Co to jest abecadło plastyczne?	<ul style="list-style-type: none"> • podstawowe terminy plastyczne: <i>linia, punkt, kontur, plama walorowa, światłocień, barwa, gama kolorystyczna, kształt, faktura, kompozycja, perspektywa</i> • znaczenie elementów abecadła dla budowania dzieła sztuki • etapy działania plastycznego • przedstawienie fragmentu otoczenia na płaszczyźnie • znaczenie narzędzi i rola użytych środków wypowiedzi plastycznej wobec przedstawianych treści 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym • ćwiczenie umiejętności porównywania elementów plastycznych w naturze i na płaszczyźnie • ćwiczenia praktyczne w przedstawianiu fragmentu otoczenia na płaszczyźnie • sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych pojęć w formie ustnej odpowiedzi na pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe terminy plastyczne • wyodrębnia w naturze elementy abecadła plastycznego • wskazuje i porównuje wybrane elementy abecadła plastycznego w naturze i w pracy plastycznej • przedstawia fragment otoczenia na płaszczyźnie • wyraża w działaniach plastycznych „widzenie plastyczne” 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie użytych środków plastycznych dla wyrażanych treści • określa rolę środków wyrazu w dziele sztuki 	2.1
Linia i punkt	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>linia, punkt, kreska, kropka, kontur, kontrast</i> • różne rodzaje linii i punktów oraz ich zastosowanie w rysunku • funkcje linii w rysunku • sposób rysowania konturu przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym • ćwiczenie umiejętności stosowania różnego rodzaju linii i punktów w zależności od intencji twórczych • instrukcja „Krok po kroku...” ukazująca etapy rysowania konturu przedmiotu zgodnie z rzeczywistymi proporcjami • zabawy przybliżające nowe terminy • ćwiczenia praktyczne w uzyskiwaniu różnych efektów poprzez zmianę kontrastu • sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania • mapa mentalna („Linie – rodzaje i kierunki”) <p>Przykładowa reprodukcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Albrecht Dürer, „Moja Agnes” (XV w.) 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie poznanych terminów • stosuje różnorodne rodzaje punktów i linii w działaniach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje kontrast w działaniach plastycznych • rysuje kontur przedmiotu zgodnie z rzeczywistymi proporcjami • dobiera odpowiednie środki plastyczne w zależności od tematu i charakteru pracy 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Narzędzia i podłoża rysunkowe	<ul style="list-style-type: none"> podstawowe narzędzia rysunkowe i podłoża oraz ich zastosowanie rodzaje śladów różnych narzędzi rysunkowych estetyka warsztatu pracy 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym omówienie i zaprezentowanie podstawowych narzędzi rysunkowych i podłoży ćwiczenia praktyczne w posługiwaniu się podstawowymi narzędziami rysunkowymi zabawa ukazująca wpływ materiałów plastycznych na ostateczny kształt dzieła działania plastyczne na różnych podłożach i porównywanie uzyskanych efektów omówienie reprodukcji pod kątem użytych przez artystę narzędzi i ich śladów sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania <p>Przykładowa reprodukcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vincent van Gogh, „Portret Patience Escalier” (XIX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe narzędzia rysunkowe i podłoża utrzymuje w ładzie swój warsztat pracy 	<ul style="list-style-type: none"> właściwie posługuje się narzędziami rysunkowymi dobiera narzędzia rysunkowe i podłoża w zależności od charakteru i tematu pracy określa na podanych przykładach, jakimi narzędziami posłużył się twórca 	2.1
Plama walorowa	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>walor, plama walorowa, lawowanie, rysunek walorowy</i> różne postacie plam sposoby uzyskiwania waloru walor w malarstwie 	<ul style="list-style-type: none"> obserwacja otoczenia rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem różnic walorowych zabawa ukazująca znaczenie waloru omówienie reprodukcji pod kątem cech rysunku walorowego sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania <p>Przykładowa reprodukcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rembrandt van Rijn, „Starzec siedzący na krześle” (XVII w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest walor i plama walorowa stosuje w działaniach plastycznych plamy o odmiennym charakterze wyjaśnia, na czym polega lawowanie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnice między walorem w rysunku i malarstwie różnicuje walor w działaniach plastycznych stosuje lawowanie w działaniach plastycznych 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Światłocien	<ul style="list-style-type: none"> termin: <i>światłocien</i> funkcje światłocienia sposoby ukazywania światłocienia w rysunku etapy rysowania światłocienia zasady rysowania cienia rzucanego przez obiekt 	<ul style="list-style-type: none"> obserwacja otoczenia rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym instrukcja „Krok po kroku...” ukazująca etapy rysowania światłocienia ćwiczenia praktyczne w przedstawianiu światłocienia na przedmiocie ćwiczenia praktyczne w rysowaniu cienia rzucanego przez bryłę omówienie reprodukcji: sposób ukazania światłocienia i jego funkcje sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych pojęć w formie ustnej odpowiedzi na pytania <p>Przykładowa reprodukcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tintoretto, „Studium posagu” (XVI w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest światłocien objaśnia rolę światłocienia w rysunku rysuje prosty przedmiot z zastosowaniem światłocienia 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje światłocien w pracach plastycznych przedstawia w rysunku cień przedmiotu wskazuje światłocien w przykładowej pracy i określa pełnią przez niego funkcję 	2.1
Barwy w malarstwie	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>barwy podstawowe i pochodne, barwy dopełniające i złamane, barwy ciepłe i zimne</i> zasady łączenia barw w celu uzyskania określonego odcienia koloru wpływ barw na ekspresję i estetykę pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> obserwacja różnorodności barw w przyrodzie i w dziełach sztuki rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia praktyczne w uzyskiwaniu określonych barw ćwiczenia praktyczne umiejętności doboru odpowiednich barw do tematu i nastroju pracy zabawy pokazujące znaczenie i zastosowanie barw w plastyce omawianie i porównywanie prac malarskich pod względem użytych barw sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych pojęć w formie ustnej odpowiedzi na pytania śnieżna kula („Jaką rolę odgrywają barwy w życiu codziennym?”) <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Paul Gauguin, „Kobieta z owocem mango” (XIX w.) Wassily Kandinsky, „Damy w krynolinach” (XX w.) Olga Boznańska, „Wnętrze pracowni artystki w Krakowie” (XX w.) Henri Matisse, „Taniec” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje barw klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju podaje sposoby otrzymywania barw pochodnych i złamanych oraz łączenia barw dopełniających 	<ul style="list-style-type: none"> uzyskuje określony odcień w wyniku mieszania barw dobiera barwy stosownie do tematu pracy wykorzystuje barwy w działaniach plastycznych do celów ekspresyjnych i estetycznych 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Gama kolorystyczna	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>gama kolorystyczna, kolor lokalny, tonacja</i> rodzaje gam kolorystycznych znaczenie gamy kolorystycznej i tonacji w pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia praktyczne w stosowaniu określonej gamy kolorystycznej i tonacji ćwiczenia w określaniu gamy kolorystycznej i tonacji wybranych reprodukcji obrazów wykonanie pracy dotyczącej barw instrukcja „Potrafię to zrobić!” opisująca różne sposoby łamania barw <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vincent van Gogh, „Słoneczniki” (XIX w.) Francisco de Goya, „Parasol” (XVIII w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest gama kolorystyczna i podaje jej rodzaje tłumaczy, czym jest tonacja 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje właściwą gamę kolorystyczną i tonację w działaniach plastycznych określa gamę kolorystyczną i tonację obrazu wykonuje dodatkową pracę plastyczną zgodnie z instrukcją „Potrafię to zrobić!” 	2.1
Techniki malarskie	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>techniki malarskie, pigment</i> charakterystyka technik malarskich: akwarelowej, temperowej i plakatowej, pastelowej narzędzia i podłoża właściwe danej technice 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym instrukcja „Krok po kroku...” przedstawiająca etapy wykonywania prac w technice akwarelowej i pastelowej ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem różnych technik malarskich zabawa ukazująca zastosowanie różnych technik malarskich omawianie reprodukcji obrazów pod kątem efektów uzyskiwanych przez zastosowanie określonej techniki mapa mentalna („Rodzaje technik malarskich i stosowane w nich narzędzia”) <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Piotr Michałowski, „Konie u żłobu” (XIX w.) Andriej Rublow, „Święta Trójca” (XV w.) Stanisław Wyspiański, „Portret dziewczynki” (XIX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to są techniki malarskie wymienia narzędzia i podłoża typowe dla danej techniki charakteryzuje określoną technikę malarską tłumaczy, co to jest pigment organizuje warsztat pracy stosuje określoną technikę w działaniach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje technikę plastyczną najlepiej wyrażającą temat pracy określa wpływ techniki malarskiej na wymowę dzieła 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Techniki mieszane	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>techniki mieszane, fotokolaż</i> charakterystyka popularnych technik mieszanych: łączenie farb wodnych z pastelami, wydrapywanka, kolaż materiały wykorzystywane w technikach mieszanych rola pomysłu i odpowiedniego zestawiania wybranych elementów w technikach mieszanych 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem różnych technik mieszanych omawianie i porównywanie wykonanych prac: wpływ użytych środków plastycznych na uzyskany efekt instrukcja „Krok po kroku...” ukazująca etapy tworzenia kolażu sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania burza mózgów („Jakie materiały można wykorzystać w technikach mieszanych?”) <p>Przykładowa reprodukcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Anna Górska-Rutkowska, „Tarasy” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to są techniki mieszane opisuje, na czym polegają wybrane techniki mieszane wykonuje pracę w dowolnej technice mieszanej w sposób ekspresyjny i estetyczny 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje technikę plastyczną najlepiej wyrażającą temat pracy twórczo łączy różne techniki plastyczne wyjaśnia znaczenie wyboru określonej techniki i użytych materiałów dla wymowy dzieła 	2.1
Faktura	<ul style="list-style-type: none"> termin: <i>faktura</i> rodzaje faktury w naturze i w sztuce sposoby uzyskiwania faktury w rysunku i w malarstwie rola faktury w dziele plastycznym 	<ul style="list-style-type: none"> praca w terenie: obserwacja różnorodności faktur w naturze ćwiczenia w określaniu faktury wybranych elementów otoczenia rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia praktyczne w stosowaniu zróżnicowanej faktury zabawa ukazująca znaczenie faktury w plastyce omawianie i porównywanie reprodukcji dzieł pod względem faktury sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania burza mózgów („Jakie rodzaje faktury można wyróżnić w najbliższym otoczeniu?”) wykonanie pracy dotyczącej faktury instrukcja „Potrafię to zrobić!” opisująca sposoby otrzymywania zróżnicowanej faktury w pracy plastycznej <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Claude Monet, „Chata rybacka na klifie” (XIX w.) popiersie Juliusza Cezara (I w. n.e.) Honoré Daumier, „Popiersie Vienneta” (XIX w.) Raoul Hausmann, „Mechaniczna głowa” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest faktura określa rodzaj faktury w dziełach różnych dyscyplin plastycznych ukazuje fakturę w pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję faktury jako środka wyrazu plastycznego twórczo stosuje fakturę w działaniach plastycznych wykonuje dodatkową pracę plastyczną zgodnie z instrukcją „Potrafię to zrobić!” 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Kształt	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>kształt, forma płaska, forma przestrzenna</i> rodzaje form: naturalna i stworzona przez człowieka (do celów praktycznych i artystycznych) 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w uzyskiwaniu form płaskich i przestrzennych ćwiczenia praktyczne w stosowaniu różnorodnych form płaskich i przestrzennych zabawy przybliżające nowe pojęcia sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lizyp, „Odpoczywający Ares” Barbara Hepworth, „Rzeźba parkowa” (XX w.) Katarzyna Kobro, „Kompozycja przestrzenna 4” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest forma odróżnia formę płaską od formy przestrzennej rozróżnia rodzaje form w otaczającym świecie stosuje różnorodne formy w działaniach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję formy w sztuce twórczo wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego 	2.1
Kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> termin: <i>kompozycja</i> zasady harmonijnej kompozycji charakterystyka różnych rodzajów kompozycji na płaszczyźnie: centralnej, symetrycznej, asymetrycznej, otwartej, zamkniętej, statycznej, dynamicznej, rytmicznej sposoby tworzenia poszczególnych rodzajów kompozycji funkcja kompozycji w dziele plastycznym 	<ul style="list-style-type: none"> obserwacja najbliższego otoczenia: wyszukiwanie układów przypominających poszczególne rodzaje kompozycji rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym instrukcja „Krok po kroku...” pokazująca etapy tworzenia kompozycji symetrycznej ćwiczenia praktyczne w stosowaniu różnych rodzajów kompozycji omawianie i porównywanie reprodukcji dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania drama („Tworzenie układów obrazujących poszczególne rodzaje kompozycji”) skrzynka pytań („Rodzaje kompozycji”) <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Thomas Gainsborough, „Błękitny chłopiec” (XVIII w.) Sandro Botticelli, „Madonna z Dzieciątkiem i świętymi” (XV w.) Pierre-Auguste Renoir, „Pani Charpentier z dziećmi” (XIX w.) Edward Dwurnik, „Wenecja” (XX w.) Pablo Picasso, „Trzej muzykanci” (XX w.) Amadeo Modigliani, „Portret chłopca z rudymi włosami” (XX w.) Wassily Kandinsky, „Kościół w Murnau” (XX w.) André Derain, „Port rybacki w Collioure” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest kompozycja wymienia zasady harmonijnej kompozycji podaje rodzaje kompozycji określa rodzaj kompozycji w wybranych reprodukcjach wykonuje pracę z wykorzystaniem wybranej kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> dobiera kompozycję do tematu pracy odpowiednimi środkami plastycznymi wyraża określoną kompozycję odróżnia dobrą kompozycję od złej omawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Perspektywa	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń a wygląd przedmiotów • terminy: <i>perspektywa, linia horyzontu, punkt zbiegu</i> • charakterystyka różnych rodzajów perspektywy: rzędowej, kulistej, zbieżnej (czołowej, żabiej, z lotu ptaka, krawędziowej), malarskiej, powietrznej • rysowanie odcinków pionowych i poziomych w perspektywie zbieżnej metodą wykreślną • funkcja perspektywy w dziele plastycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja otoczenia: przestrzeń, trójwymiarowość obiektów • rozmowa nauczająca • praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym • instrukcja „Krok po kroku...” pokazująca etapy rysowania odcinków pionowych i poziomych w perspektywie zbieżnej metodą wykreślną • ćwiczenia praktyczne w przedstawianiu trójwymiarowości przedmiotów na płaszczyźnie • ćwiczenia praktyczne w stosowaniu różnych rodzajów perspektywy • zabawy ułatwiające zrozumienie praw perspektywy • praca w terenie: rysowanie fragmentu otoczenia w perspektywie zbieżnej • omawianie i porównywanie reprodukcji dzieł pod kątem zastosowanej perspektywy • sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania • skrzynka pytań („Rodzaje perspektywy”) • instrukcja „Potrafię to zrobić!” opisująca sposób wykonania trójwymiarowego pejzażu <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • malarstwo jaskiniowe • malarstwo starożytnego Egiptu • Jan Vermeer, „List miłosny” (XVII w.) • Piero della Francesca, „Widok idealnego miasta” (XV w.) • Pieter Bruegel starszy, „Zabawy dziecięce” (XVI w.) • William Turner, „Przybycie do Wenecji” (XIX w.) • Aleksander Gierymski, „Morze” (XIX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, co to jest perspektywa • wymienia rodzaje perspektywy • wyjaśnia rolę perspektywy w dziele sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na płaszczyźnie trójwymiarowe przedmioty • stosuje w działaniach plastycznych dany rodzaj perspektywy • określa rodzaj perspektywy w wybranych reprodukcjach • wykonuje dodatkowe zadanie plastyczne zgodnie z instrukcją „Potrafię to zrobić!” 	2.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
FORMY TWÓRCZOŚCI					
Czym są dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> rola dzieł sztuki w kulturze terminy: <i>oryginał, kopia, reprodukcja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca omawianie wybranych dzieł sztuki praca w terenie: wycieczka do muzeum, galerii lub na wystawę (lekcje muzealne) <p>Przykładowa reprodukcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leonardo da Vinci, „Mona Lisa” (XVI w.) 	<ul style="list-style-type: none"> określa formy twórczości rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie posługuje się terminami: <i>kustosz, eksponat, konserwator zabytków</i> opisuje wybrane reprodukcje dzieł podaje nazwiska znanych twórców polskich i zagranicznych wyraża własne zdanie na temat dzieł sztuki 	1.1
Rysunek	<ul style="list-style-type: none"> charakterystyka i rola rysunku funkcje szkicu analiza i porównanie dzieł rysunkowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia praktyczne w szkicowaniu ćwiczenia praktyczne w wykonywaniu prac rysunkowych różnymi narzędziami omawianie i porównywanie wykonanych prac analiza dzieł rysunkowych oraz ich ocena estetyczna i emocjonalna porównywanie dwóch różnych dzieł rysunkowych praca w terenie: wycieczka do muzeum, galerii lub na wystawę portfolio („Moje ulubione rysunki”) <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Edgar Degas, „Tancerka” (XIX w.) Rafaël, „Madonna z Dzieciątkiem i św. Janem Chrzcicielem” – szkic i obraz (XVI w.) Peter Paul Rubens, „Panna dworska” (XVII w.) Vincent van Gogh, „Żniwa” (XIX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia charakterystyczne cechy rysunku jako dyscypliny plastycznej podaje funkcje szkicu używa właściwych przyborów rysunkowych do zadanego tematu organizuje warsztat pracy przy wykonywaniu prac rysunkowych posługuje się szkicem jako wstępnym etapem do właściwej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i ekspresyjnie posługuje się punktem, linią, konturem, plamą walorową, światłocieniem opisuje dzieło rysunkowe porównuje dwa różne dzieła rysunkowe wyraża własne zdanie na temat analizowanego rysunku 	3.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> specyfika malarstwa jako dyscypliny plastycznej sposoby przedstawiania rzeczywistości: realistyczny i abstrakcyjny plaskie lub przestrzenne ukazanie rzeczywistości na obrazie rodzaje malarstwa: historyczne, batalistyczne, religijne, mitologiczne, rodzajowe, portretowe, pejzażowe, marynistyczne, martwa natura analiza i porównanie dzieł malarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w wykonywaniu prac farbami za pomocą różnych narzędzi omawianie i porównywanie wykonanych prac analiza dzieł malarstwa oraz ich ocena estetyczna i emocjonalna porównywanie dwóch odmiennych dzieł malarstwa praca w terenie: wycieczka do muzeum, galerii lub na wystawę sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych pojęć w formie ustnej odpowiedzi na pytania mapa mentalna („Rodzaje malarstwa”) <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Józef Mehoffer, „Portret żony artysty” (XX w.) Kazimierz Malewicz, „Kompozycja abstrakcyjna” (XX w.) Józef Chełmoński, „Bociany” (XIX w.) Diego Velázquez, „Koronacja Maryi” (XVII w.) Albert Bierstadt, „Estes Park w Colorado” (XIX w.) Willem van de Velde młodszy, „Spokojne morze” (XVII w.) Stanisław Ignacy Witkiewicz, „Anna Nawrocka” (XX w.) Paul Cézanne, „Martwa natura” (XIX w.) Wojciech Kossak, „Szarża pod Rokitną” (XX w.) Diego Velázquez, „Poddanie Bredy” (XVII w.) Pablo Picasso, „Guernica” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje malarstwo jako dyscyplinę plastyczną wyjaśnia, czym się różni malarstwo realistyczne od malarstwa abstrakcyjnego określa sposób przedstawienia rzeczywistości na obrazie: płaski lub przestrzenny używa właściwych przyborów malarskich do zadanego tematu rozdziela na przykładach tematyczne rodzaje malarstwa organizuje warsztat pracy przy malowaniu prac maluje pracę na określony temat 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i ekspresyjnie posługuje się określoną techniką plastyczną, kompozycją oraz zestawem barw opisuje dzieło malarskie porównuje dwa różne dzieła malarskie wyraża swoje zdanie na temat analizowanego dzieła malarskiego 	<p>1.1</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p>

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Grafika	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>matryca, rylec, dłuto, znak plastyczny, liternictwo, monotypia, ekslibris, akwaforta</i> specyfika grafiki jako dyscypliny plastycznej rodzaje grafiki i ich charakterystyka: grafika artystyczna (warsztatowa) i grafika użytkowa (stosowana) narzędzia i podłoża wykorzystywane w grafice artystycznej sposoby powstawania dzieł grafiki warsztatowej: ryt wkłęsły, ryt wypukły różnorodność form grafiki użytkowej: plakat, grafika reklamowa, precyzyjna, książkowa, reprodukcyjna, komputerowa zasady nazewnictwa prac graficznych w zależności od materiału matrycy (drzeworyt, gipsoryt, miedzioryt, linoryt, kamienioryt) analiza i porównanie dzieł grafiki artystycznej i użytkowej 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w wykonywaniu prostych matryc i odbitek ćwiczenia w projektowaniu różnych form graficznych (np. plakatu) omawianie i porównywanie wykonanych prac graficznych ćwiczenia na komputerze: próby wykonania prac graficznych analiza dzieł grafiki oraz ich ocena estetyczna i emocjonalna porównywanie dwóch różnych dzieł grafiki praca w terenie: wycieczka do muzeum, galerii lub na wystawę sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania metoda projektów („Wystawa w klasie”) śnieżna kula („Czy reklamy są potrzebne?”) mapa mentalna („Przejawy grafiki użytkowej”) instrukcja „Potrafię to zrobić!” opisująca sposób wykonania prostej odbitki graficznej <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Maurice de Vlaminck, „Most w Chatou” (XX w.) Albrecht Dürer, „Rycerz, Diabeł i Śmierć” (XVI w.) Józef Gielniak, „Sanatorium IV” (XX w.) Margaret Ely Webb, ilustracja do bajki o Czerwonym Kapturku Jan Młodożeniec, plakat cyrkowy (XX w.) Henri de Toulouse-Lautrec, „Les Ambassadeurs. Aristide Bruant” (XIX w.) Waldemar Świerzy, „Krzysztof Penderecki” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega specyfika grafiki jako dyscypliny plastycznej wyjaśnia, czym różni się grafika warsztatowa od grafiki użytkowej rozdziela formy grafiki użytkowej określa znaczenie poznanych terminów wykonuje proste matryce i odbitki organizuje warsztat pracy przy tworzeniu prac graficznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób powstaje odbitka w zależności od użytej techniki odpowiednio nazywa pracę graficzną, znając materiał, z którego wykonano matrycę opisuje dzieło graficzne porównuje dwa różne dzieła graficzne wyraża własne zdanie na temat analizowanego dzieła graficznego wykonuje dodatkowe zadanie plastyczne zgodnie z instrukcją „Potrafię to zrobić!” 	<p>1.1 1.2 2.1 3.1</p>

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>polichromia</i>, <i>medalierstwo</i> istota rzeźby jako dyscypliny plastycznej narzędzia rzeźbiarskie funkcje rzeźby rodzaje rzeźby: rzeźba wolno stojąca (w tym pomnik, posąg, rzeźba parkowa), rzeźba związana z architekturą (w tym płaskorzeźba), medal, moneta rzeźby w najbliższej okolicy analiza i porównanie dzieł rzeźbiarskich 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w projektowaniu (szkicowaniu) figurki i płaskorzeźby, a następnie w wykonywaniu ich z modeliny, plasteliny, masy solnej lub mydła omawianie i porównywanie wykonanych prac plastycznych analiza dzieł rzeźbiarskich oraz ich ocena estetyczna i emocjonalna porównywanie dwóch różnych dzieł rzeźbiarskich praca w terenie: wycieczka do muzeum, galerii lub na wystawę sprawdzenie stopnia przyswojenia poznanych terminów w formie ustnej odpowiedzi na pytania portfolio („Pomniki w moim regionie”) burza mózgów („Gdzie można spotkać rzeźby?”) instrukcja „Potrafię to zrobić!” opisująca sposób wykonania figurki z masy solnej <p>Przykładowe dzieła sztuki:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Piękna Madonna z Kruźlowej” (XV w.) Gianlorenzo Bernini, „Fontanna Trytona” (XVII w.) płaskorzeźba zdobiąca elewację kamienicy Przybyłów w Kazimierzu Dolnym (XVI w.) fasada Muzeum Sztuki w Niżnym Nowogrodzie (XX w.) José Ângelo Cottinelli Telmo i Leopoldo Neves de Almeida, „Pomnik Odkrywców” w Lizbonie (XX w.) Wojciech Gryniewicz „Ławeczka Tuwima” (XX w.) moneta bizantyjska (XI w.) medal olimpijski (XXI w.) Władysław Hasior, „Prelegent miejski” (XX w.) Joseph Kossuth, „Jedno i trzy krzesła” (XX w.) Gianlorenzo Bernini, „Apollo i Dafne” (XVII w.) Henry Moore, „Postać pólleżąca” (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rzeźbę jako dyscyplinę plastyczną rozzróżnia na przykładach rodzaje rzeźby wyjaśnia funkcje rzeźby organizuje warsztat pracy przy tworzeniu prac rzeźbiarskich wykonuje figurkę lub płaskorzeźbę z wybranego materiału (modeliny, plasteliny, mydła) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady rzeźb w swojej miejscowości lub w jej pobliżu opisuje dzieło rzeźbiarskie porównuje dwa różne dzieła rzeźbiarskie wyraża własne zdanie na temat analizowanego dzieła rzeźbiarskiego wykonuje dodatkowe zadanie plastyczne zgodnie z instrukcją „Potrafię to zrobić!” 	<p>1.1</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p>

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Architektura	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>urbanistyka, zabytek, konserwator zabytków</i> specyfika i rola architektury zasady dobrej architektury i funkcjonalnie zaplanowanej przestrzeni podział architektury ze względu na funkcję: mieszkaniowa, sakralna, użyteczności publicznej, przemysłowa zabytki architektury w najbliższej okolicy i regionie analiza i porównanie dzieł architektury 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w projektowaniu (szkicowaniu, a następnie malowaniu) budowli architektonicznych o różnych funkcjach omawianie i porównywanie wykonanych prac dotyczących architektury analiza dzieł architektury oraz ich ocena estetyczna i emocjonalna porównywanie dwóch odmiennych dzieł architektury praca w terenie: szlakiem zabytków w mojej miejscowości lub jej okolicy portfolio („Najciekawsze zabytki w Polsce”) metaplan („Jak powinno wyglądać osiedle mieszkaniowe?”) metoda projektów („Makieta miejsca zabaw i odpoczynku”) <p>Przykładowe reprodukcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> nowoczesna makieta architektoniczna wybrana budowla Friedensreicha Hundertwassera Douglas Cardinal, Kościół NMP w Red Deer w Kanadzie (XX w.) Haas Haus w Wiedniu (XX w.) pałac wersalski (XVII w.) chata we wsi Zalipie Zamek w Będzinie Bazylika Mariacka Wniebowzięcia NMP w Gdańsku (XIV–XVI w.) Frank Lloyd Wright, Muzeum Guggenheima w Nowym Jorku (XX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> określa specyfikę architektury jako dyscypliny plastycznej wyjaśnia rolę architektury wymienia przykłady architektury o różnym przeznaczeniu w swojej miejscowości lub w jej pobliżu określa, co to jest zabytek opisuje, czym zajmuje się konserwator zabytków rysuje lub maluje budowlę architektoniczną o wybranej funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zabytki w swojej miejscowości opisuje dzieło architektury ocenia pod względem funkcjonalności obiektu architektoniczne oraz przestrzeń wokół nich porównuje dwa różne dzieła architektury wyraża własne zdanie na temat analizowanego dzieła architektury 	1.1 2.1 3.1
Wzornictwo przemysłowe i rzemiosło artystyczne	<ul style="list-style-type: none"> specyfika oraz funkcje wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego różnice między wzornictwem przemysłowym a rzemiosłem artystycznym estetyka a funkcjonalność przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w projektowaniu (malowaniu lub rysowaniu) estetycznych i funkcjonalnych przedmiotów codziennego użytku omawianie i porównywanie wykonanych prac analiza dzieł wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego oraz ich ocena estetyczna i emocjonalna 	<ul style="list-style-type: none"> określa specyfikę wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego wskazuje różnice między wzornictwem przemysłowym a rzemiosłem artystycznym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje dzieło wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego porównuje dwa różne wytwory wzornictwa przemysłowego lub rzemiosła artystycznego 	1.1 2.1 2.2 3.1

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
	<ul style="list-style-type: none"> wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego w najbliższym otoczeniu analiza i porównanie wytworów wzornictwa przemysłowego oraz rzemiosła artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> porównywanie dwóch odmiennych wytworów wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego praca w terenie: oglądanie wytworów rzemiosła artystycznego w muzeum oraz wzornictwa przemysłowego w sklepie i na wystawie dyskusja panelowa („Czemu służy wzornictwo przemysłowe?”) metoda projektów („Elementy wyposażenia klasy”) <p>Przykładowe dzieła:</p> <ul style="list-style-type: none"> wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotów wskazuje przykłady wytworów wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego w najbliższym otoczeniu projektuje (maluje lub rysuje) przedmiot codziennego użytku pełniący funkcje estetyczne i funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własne zdanie na temat analizowanego wytworu wzornictwa przemysłowego lub rzemiosła artystycznego 	<p>1.1 2.1 2.2 3.1</p>
Sztuka ludowa	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>świętek, pieta, skansen</i> istota sztuki ludowej różnorodność przejawów sztuki ludowej: malarstwo, grafika, rzeźba, rzemiosło artystyczne, architektura charakterystyczne cechy wytworów sztuki ludowej wartość kulturowa sztuki ludowej wytwory sztuki ludowej w najbliższym otoczeniu analiza i porównanie odmiennych wytworów sztuki ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia w wykonywaniu różnorodnych form plastycznych wykorzystujących styl i motywy ludowe omawianie i porównywanie wykonanych prac praca w terenie: wycieczka do skansenu analiza i porównanie dzieł sztuki ludowej portfolio („Sztuka ludowa mojego regionu”) <p>Przykładowe dzieła:</p> <ul style="list-style-type: none"> drzeworyt malarstwo na szkle malarstwo olejne pieta Chrystus Frasobliwy gorset stroju krakowskiego haftowana serweta wycinanka malowana skrzynia skansen i Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu (XIX/XX w.) chata łowicka (XIX/XX w.) polski pawilon na wystawie Expo w Szanghaju (XXI w.) drzeworyt „Święty Antoni Padewski” (XIX w.) „Trzech króli i narodzenie Chrystusa” (XIX w.) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co jest istotą sztuki ludowej wymienia dyscypliny plastyczne, w których przejawia się twórczość ludowa wskazuje charakterystyczne cechy wytworów sztuki ludowej wykonuje pracę plastyczną w stylistyce typowej dla sztuki ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia najważniejsze cechy twórczości ludowej swojego regionu opisuje dzieło sztuki ludowej porównuje dwa różne dzieła sztuki ludowej wyraża własne zdanie na temat analizowanego dzieła sztuki ludowej 	<p>1.1 2.1 3.1</p>

Zagadnienia wiodące	Zagadnienia szczegółowe	Procedury osiągnięcia celów	Założone osiągnięcia ucznia		Odniesienie do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Współczesne formy twórczości	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>aparat analogowy, aparat cyfrowy, klisza fotograficzna, filtry, fotomontaż, kamera taśmowa, kamera cyfrowa, instalacja, wideoinstalacja, happening</i> specyfika i rola fotografii rodzaje fotografii i ich charakterystyka różnice między filmem artystycznym a komercyjnym specyfika współczesnych form sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym ćwiczenia na komputerze: próba wykonania fotomontażu analiza dzieł fotograficznych i filmowych portfolio („Najpiękniejsze fotografie”) metoda projektu („Chrońmy morze, rzeki, lasy”) <p>Przykładowe dzieła:</p> <ul style="list-style-type: none"> Man Ray, „Czarna i Biała” Leonardo da Vinci, „Dama z łasiczką” fotomontaż Nam June Paik, „Wideoinstalacja” Magdalena Abakanowicz, „Plecy” Tadeusz Kantor, „Panoramyczny Happening Morski” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich formach przejawia się sztuka współczesna tłumaczy, czym różni się fotografia artystyczna i użytkowa określa, różnice między filmem komercyjnym i artystycznym omawia znaczenie poznanych terminów wykonuje prosty fotomontaż opracowuje plakat z zastosowaniem techniki fotokolażu bierze udział w organizowanym happeningu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje fotografię artystyczną i porównuje ją z fotografią użytkową wyraża własne zdanie na temat wybranych fotografii dostrzega w filmie artystycznym elementy malarskie organizuje happening na wybrany temat 	<p>1.1</p> <p>2.1</p> <p>3.2</p>
Sztuka wokół nas	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>sztuka lokalna</i> dzieła sztuki w regionie artyści lokalni 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem i materiałem ilustracyjnym wycieczka w teren: oglądanie zabytków oraz dzieł sztuki znajdujących się w najbliższej okolicy prezentacja multimedialna portfolio („Tradycje mojego regionu”) spotkania z artystami 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze zabytki regionu wskazuje przynajmniej jednego artystę lokalnego objaśnia funkcję twórczości lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wybrane zabytki lokalne pod kątem ich wartości historycznej i artystycznej charakteryzuje twórczość dowolnego artysty lokalnego ocenia dzieła sztuki, uwzględniając ich walory artystyczne 	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>3.1</p>